

پیوسته به گذشته در مسایل اقتصادی افغانستان فروپاشی تدریجی سیاست ترانزیتی پاکستان

چند هفته قبل با مسرت در یافتیم که اولین خط آهن بندر حیرتان را با شهر مزار شریف وصل نمود و این خط آهن ۷۰ کیلومتر فاصله دارد و اولین گامی است که افغانستان محاط به خشکه را در مسیر خط آهن از طریق کشورهای آسیای مرکزی به اروپا وصل میکند و ما را بتدریج بطرف حل مشکلات بی پایان راه ترانزیتی که از طریق بندر کراچی در پاکستان داریم رهائی خواهد بخشید. باوجود قرار داد ترانزیتی با پاکستان مشکلات ترانزیتی ما با تأسف عمیق حل نشد بلکه حکومت پاکستان با نیرنگ های شیدانه و بهانه های مختلف سعی دارد و به هر ترتیبی که میشود در واردات و صادرات افغانستان که از طریق بندر کراچی صورت میگیرد بنام های مختلف مانند افزایش تعرفه های گمرکی بطور یک جانبه، انسداد بندر تورخم و چمن بطور ناگهانی و تحریم بعضی از امتعه تجارتي عمداً به پیکر اقتصادی افغانستان صدمه کلی وارد میسازد و تمام روش های تجارتي ما در گرو پاکستان است.

به اساس قرار داد جدید ترانزیتی که در این چند ماه اخیر به امضا رسید پاکستان می بایست سهولت هایی را در مورد راه ترانزیتی برای افغانستان فراهم می نمود ولی این توافقنامه ترانزیتی صرف روی کاغذ باقی ماند ولی تا امروز مشکلات ترانزیتی ما را با پاکستان حل نکرد. بلکه پاکستان به بهانه های متعدد راه ترانزیتی را به حیث یک وسیله فشار اقتصادی و سیاسی بر ضد افغانستان ادامه میدهد.

حکومت آقای کرزی تا اکنون موفق نشد طرقي را جستجو کند تا بتواند کشور را از تهدید و مشکل ترانزیتی پاکستان رهائی بخشد گرچه افغانستان عضویت سازمان منطقوی سارک را دارد (موافقه نامه همکاری های اقتصادی منطقوی کشورهای آسیای جنوبی).

افغانستان همیشه در تلاش آن بود که یک راه ترانزیتی بدیل را برای انتقال مال التجاره خویش جستجو کند و خود را هرچه زودتر از قیودات ترانزیتی پاکستان برهاند. خوشبختانه در این اواخر راه های ترانزیت در شمال و در ساحه غرب کشور در حال انکشاف است که به انتقال اموال التجاره افغانستان کمک زیاد خواهد نمود و معضله اقتصادی ما را که پاکستان در گروگان خود گرفته مرفوع خواهد شد.

کشورهای هند و ایران در تلاش اند که برای بازاریابی تولیدات خود به کشورهای آسیای مرکزی روابط تجارتي بر قرار کنند و برای این منظور ایران سعی دارد تأسیسات بندری چاه بهار را توسعه بخشیده و راه ارتباطی با افغانستان را بدو طریق قائم سازد.

۱: تمدید شاهراه از بندر چاه بهار الی زرنج در داخل کشور ایران تکمیل شد و از جانب افغانستان در بخش دلارام که در وسط راه هرات - قندهار است شاهراهی به طول ۲۸۰ کیلومتر بطرف کشور ایران تمدید گردیده که در زرنج بزودی وصل میشود شاهراه دلارام - زرنج در داخل افغانستان توسط کمک های اقتصادی کشور دوست هندوستان تکمیل گردید که از قسمت دلارام شاهراه جانب هرات و از آنجا به طرف شمال به کشورهای آسیای مرکزی وصل میشود که این شاهراه را بنام شاهراه ابریشم مسمی نمودند، که از یکسو برای انتقال اموال التجاره هند و ایران بسوی کشورهای آسیای مرکزی از طریق افغانستان استفاد میشود و سهولت قابل توجه را به این دو کشور بار خواهد آورد و از جانب دیگر اموال التجاره صادراتی و وارداتی کشور ما از طریق بندر چاه بهار بدون مشکلات به کشورهای خارج انتقال داده خواهد شد.

مزیت دیگری که شاهراه ابریشم برای کشور ما دارد و افغانستان محاط به خشکه را به مقایسه بندر بحری کراچی به طول یک هزار کیلومتر به بندر بحری چاه بهار نزدیک خواهد ساخت که از نگاه اقتصادی بخصوص از نگاه وقت و مصرف ترانسپورت در بخش واردات و صادرات کشور صرفه جوئی گسترده بعمل خواهد آورد.

در جریان پروژه ساختمانی راه ابریشم پاکستان سنگ اندازی های زیاد نمود و بسیار کوشید که توسط گماشتگان ایجنت های دستگاه جاسوسی آی اس آی طالبان پاکستانی روش های تروریستی را بکار برد و کارگران هندی را بطور مداوم تهدید مینمود که کارگران هندی پروژه ساختمانی شاهراه ابریشم را ترک بگویند و در این پروژه با تاسف عمیق یک تعداد کارگران و انجیران ساختمان هندی نسبت عملیات تروریستی ایجنت های پاکستان جان های خود را از دست دادند ولی پروژه ساختمانی شاهراه ابریشم در داخل افغانستان به شدت هرچه تمامتر پیش رفت و بالاخره تکمیل گردید و پاکستان به هدف شوم خود که به تعویق افتادن این شاهراه بود موفق شده نتوانست.

۲: ساختمان خط آهن هرات - خواف :

دپانو شمیره: له ۱ تر 2

افغان جرمن آنلاین تاسو په درنښت همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادښت: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

خط آهن هرات الی خواف که در سرحد ایران است پنج سال پیش شروع شد و ۱۳۰ کیلومتر طول دارد که ۷۰ کیلومتر آن در داخل خاک ایران و ۶۰ کیلومتر آن در داخل خاک افغانستان امتداد دارد با تکمیل این پروژه افغانستان برای اولین بار دارای خط آهنی میشود که از طریق آن به ترکیه، اروپا و بندرهای خلیج فارس وصل خواهد گردید و پروژه خط آهن برای تقریباً دو سال نسبت مشکل استملاک زمین های مردم متوقف شد ولی در این اواخر کار تمدید آن دوباره شروع و امید است که تا سه ماه دیگر این خط آهن تکمیل شود، این خط آهن توسط کمک های بدون پرداخت ایران به مبلغ ۷۰ میلیون دالر از خواف الی غوریان بعهده گرفته شده و اگر این خط آهن تا هرات تکمیل شود به اساس توضیحات داکتر دواد صباح والی ولایت هرات، شهر هرات مرکزی خواهد شد که میتواند تمام راه های منطقوی را باهم وصل کند و مزید بر آن اموال التجاره افغانستان از طریق هرات به کشورهای آسیای مرکزی انتقال داده خواهد شد که پروژه خط آهن تاثیر مثبت اقتصادی برای افغانستان، ایران، هند و منطقه خواهد گذاشت.

طوریکه تذکر رفت هند و ایران سعی بلیغ دارند که اموال التجاره خویش را از طریق افغانستان به بازار های کشورهای آسیای میانه رسانیده و بنا بر ضرورت کشور هند و ایران و همچنان کشورهای آسیای مرکزی مرادات نزدیک اقتصادی را با همدیگر قایم و از قیودات و مشکلاتی که پاکستان در ترانزیت اموال هند و ایران ایجاد نموده رهایی حاصل نمایند.

شاهراه دلارام - زرنج و تمدید خط آهن هرات - خواف یک تحول مهم اقتصادی و اجتماعی را در کشور ما رونما خواهد ساخت و این شاهراه از سرحدات ایران شروع و به ترکستان و ترکمنستان ختم میشود و صد ها قراه و قصبات را باهم وصل و باشندگان این مناطق را از انزوای اجتماعی و جغرافیائی خواهد کشید و در مسیر آن برای هزارها جوانان بیکار و بی روزگار عاید خلق خواهد نمود.

در خاتمه با مسرت بی پایان یاد آور شد که با بسر رسیدن ساختمان شاهراه ابریشم و امتداد خط آهن افغانستان به پندار مهم کشورهای منطقه دیگر پاکستان نمی تواند راه ترانزیتی کراچی، تورخم و چمن را به حیث وسیله فشار اقتصادی و سیاسی در مقابل افغانستان بکار ببرد بلکه بر عکس پاکستان مانند کشورهای ایران و هند برای رسیدن به مارکیت های کشورهای آسیای مرکزی در تلاش است که امتعه تجارتي خویش را از طریق افغانستان به بازارهای کشورهای آسیای میانه برساند و برای اولین بار در تاریخ افغانستان نه تنها امتیاز ترانزیتی را در مقابل پاکستان دارا خواهد بود بلکه از این به بعد هر اقدام و مشکل تراشی ترانزیتی پاکستان با اقدام بل مثل افغانستان جواب داده خواهد شد و یک مثل مشهور است که میگویند: " چیزی که عوض دارد گله ندارد."

پایان